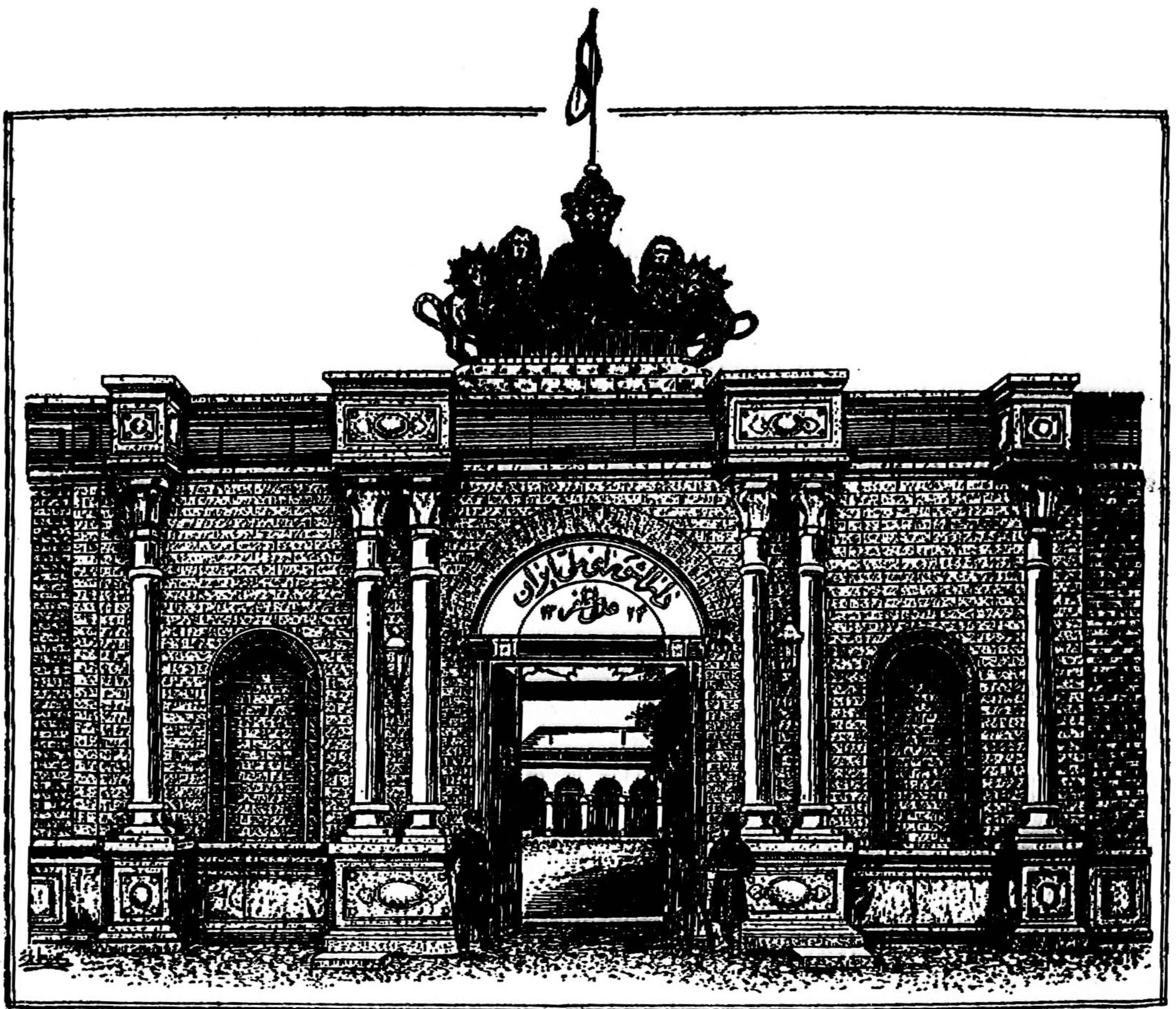

— ❖ دوره ششم تقنینیه ❖ —

<p>جلسه ۱۲۸</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۹۳</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجشنبه ۲۲ تیر ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۴ محرم الحرام ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سالانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمه تک شماره تک قرانف</p>

فهرست مندرجات

شماره	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	افتتاح شعب شش ششگانه	۱۸۹۹	
۲	شور و تصویب طرح آقابان نمایندگان راجع به محرومیت رؤسای ادارات از انتخاب در حوزه مأموریت و عدم قبول شغل دولتی نمایندگان	۱۹۰۰	۱۹۰۲
۳	شور در خبر کمیسیون بودجه راجع به دو دوازدهم اعتبارات مصوب اسفند ۱۳۰۵ برای تیرماه و مرداد ماه ۱۳۰۶	۱۹۰۲	۱۹۱۰

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس پنجشنبه ۲۲ تیرماه ۱۳۰۶ مطابق چهاردهم محرم الحرام ۱۳۴۶

جلسه ۱۲۸

رئیس -- نسبت بصورت مجلس ایرادی نیست ؟
 دکتر طاهری -- بنده عرض دارم .
 رئیس -- بفرمائید .

(مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست
 آقای پیرنیا تشکیل گردید)
 (و صورت مجلس روز سه شنبه ۱۳ تیر
 آقای بنی سلیمان قرائت نمودند)

دکتر طاهری - شنیدم که در صورت جلسه جلسه آتیه را روز سه شنبه دوازدهم محرم نوشته بودند در صورتیکه پنجشنبه چهاردهم معین شد.

رئیس - در مجلس دوازدهم معین شد ولی در خارج بنا شد چهاردهم باشد.

صورت مجلس ایرادی ندارد؟
(گفتند - خیر)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

رئیس - چون دوره شعبه ها سرآمده است باید شعبه ها تجدید شود. عده حاضر صد و چهارده نفرند بهر شعبه نوزده نفر میرسد.

(آقای امیر حسین خان اقتزاع نموده و شعب سته به حکم قرعه بترتیب ذیل معین گردید)
شعبه اول:

آقایان: فرمند - دشتی - میرزا ابراهیم آشتیانی - دکتر لقمان - امیر تیمور کلالی - معتضد استرآبادی - فیروز آبادی - ثقة الاسلامی - سید کاظم زدی - امیر حسین خان - زوار - مرضی قلیخان بیات - پالیزی - امامی - والی زاده - آیه الله زاده اصفهانی - تقی زاده - ملک مدنی میرزا مهدی معتمد.

شعبه دوم:

آوانس خان مساعد - تیمورناتس - محمد آخوند - حاج میرزا علی اکبر امین - بجی خان زنگنه - افشار - میرزا علی کازرونی - نجومی - فرمند - عصر انقلاب - میرزا حسین خان موقر - حاج آقا اسمعیل عراقی - شریعت زاده - دیوان بیگی - امیر اسدالله خان عامری - میرزا حسن خان ابراهیمی - معظمی - عدل - میرممتاز - شعبه سوم

آقایان: دکتر مصدق - آقاسید حسین آقاباب - طباطبائی وکیلی - حاج میرزا مرضی جهانشاهی - حاج آقا حسین زنجانی - دکتر رفیع خان امین - شبروانی - احتشام زاده -

رئیس - راجع بطرحی که پیشنهاد شده بود مذاکرات در کلیات بعمل آمد و حالا باید رأی بگیریم ولی برای رأی عده کافی نیست.

حاج شیخ بیات - می نشینیم تا بیایند.

عمادی - بلی ما می نشینیم. شما هم بنشینید -

عده از وکلاء - صبر می کنیم تا بیایند.

فیروز آبادی - اینها مملکت را برای منفعت خودشان می خواهند.

رئیس - (پس از چند دقیقه سکوت) عجله که عده کافی نیست. چند دقیقه تنفس میکنیم تا بعد

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله يك ساعت مجدداً تشکیل شد)

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم. بعضی ها میفرمایند عده کافی نیست و بکنفر کسر است ولی بنده تصور میکنم عده کافی باشد بجهت رأی گرفتن. چون مطابق صورتی که معلوم شده است آقای مستوفی رئیس الوزراء سابق اسلاً وکالت را قبول نکرده اند و تعداد ایشان جزو وکلا حاضر مرکز تصور می کنم بی مورد است حالاً خواستم از مقام ریاست سؤال کنم که آیا این حدس بنده صحیح است یا خیر؟ ... یکی از نمایندگان - وزیر دربار هم همینطور.

روحی - آقای وزیر دربار وکالت را قبول کرده اند ولی آقای مستوفی اسلاً قبول نکرده اند ... افسر - رد هم نکرده اند.

رئیس - این موضوع باید تفسیر شود ولی در این موقع نمیشود تفسیر کرد.

نمایندگان - صحیح است.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده غرضم این بود که از آقایان خواهش و التماس کنم که لطف بفرمایند و بیایند. خوب نیست مجلس این صورت را بخودش بگیرد لابد آنهاست که ما را

وکیل کرده اند باید از اعمال ما راضی باشند ولی این ترتیبی که اخیراً در مجلس پیش آمده خوب نیست انصاف بدهید این قانونی که مجلس پیشنهاد شده يك چیز بسیار خوبی است که انتخابات را اصلاح می کند (نمایندگان - صحیح است) مجلس را اصلاح میکند دولت را اصلاح میکند و هر چیز را با اصلاح میبرد و وقتی هم که اصلاح شد خوب شد اول استفاده اش را خود آقایان خواهند کرد. استفاده اش خصوصی نیست در این صورت خوب است آقایان فکر نکنند؛ توجه بکنند؛ به

ببینند آیا اصلاح است مجلس باین طریق بگذرد یا خیر؟ اگر اصلاح نیست که باین ترتیب بگذرد این يك سوء اثر نسبت بخود آقایان خواهد کرد. حالا نسبت بخود مجلس توجه نمی کنند پس لااقل خوب است راجع بشخص خودشان توجه بکنند. اینها در خارج سوء اثر می بخشد. حالا بنده نمی گویم که اینها بجهت وزیر شدن یا معاون شدن خودشان این کار را می کنند. بنده این عرض را نخواهم کرد ولی در خارج این اثر را خواهد بخشید و مردم خواهند گفت که برای منافع شخصی خودشان و برای وزیر شدن خودشان و معاون شدن خودشان این قانون باین خوبی را نمی گذارند بگذرد و مجلس را از اکثریت می اندازند آنوقت بعدها آن کسانی که میخواهند بما رأی بدهند لابد آنها هم انسانند، بشرند، می فهمند، در انتخابات بعد برای خود ما هم مضر خواهد شد پس خوب است توجهی بما بعد خودشان بفرمایند و نقداً یا بوزارت یا بوکالت بیکی از این دو تا اکتفا کنند و نگذارند مجلس از اکثریت بیفتد و مردم از آنها نا راضی باشند. البته امیدوارم توجهی باین عرض بنده بفرمایند و نگذارند مجلس باین شکل و باین وضع باقی باشد. این بود عرض بنده.

رئیس - آقای آقاسید یعقوب

آقاسید یعقوب - بنده يك موضوعی را خواستم عرض کنم و آن همین بود که آقای روحی عرض کردند و همانطور که آقای رئیس فرمودند صحیح هم فرمودند در يك

چنین مواقعی نمیشود قانون را به يك جورى تفسیر کرد. لیکن فرمایشانی را که آقای فیروز آبادی فرمودند بنده هیچ معتقد نیستم برای اینکه بنده نسبت برقصای خودم خیلی نظر خوب دارم و هیچ نظری ندارند بنده بانها کمال اطمینان را دارم که ابتدا از روی نظر وزارت و معاونت نیست که حاضر نمیشوند بلکه در فهم قانون برای آنها اختلاف نظری پیدا شده است و الا بنده میدانم که باستانی و اعتبار الدوله اینها ابدأ نظری ندارند بنا بر این ما نباید این اظهار را بکنیم. اگر بنا باشد بنده در فهم قانون اینطور باشم و دیگری جور دیگر. و هر کس يك طور بفهمد آنوقت شما چطور این را طور دیگر تعبیر میکنید؟ چرا ما اینهمه جدیت داریم که مطابق قانون شرع عمل مسلم را حل بر صحت کنیم؟ این در اسلام هست. حالا اگر يك وکیل يك معنائی را طوری تفسیر کرد این را باید حل بر فساد کرد!

خیر. بلی چیزی را که بنده می توانم باقیان عرض کنم این است که مجلس را از اکثریت انداختن این از بنده و آقای مدرس و آقای حاج شیخ بیات و آقای فیروز آبادی در ماه رمضان واقع شد لکن چیزی که بود این بود که ما يك نظری داشتیم راجع به سیصد تومان حقوق و کلا که گفتیم سیصد تومان نکنید ولی این مسئله را ما تا این اندازه وسعت ندادیم در اینصورت این ابراد بما متوجه نیست زیرا ما راجع بيك معنی مقدسی این کار را کردیم ولی این مسئله را نباید اینقدر وسعت داد و معنای مجلس از اکثریت انداختن این قدر نباید وسعت داشته باشد.

زوار - اگر سیصد تومان را نمی گرفتید مقدس تر بودید.

آقا سید یعقوب - بلی مخارجم زیاد است چه کنم.

رئیس - آقای وزیر مالیه

وزیر مالیه - يك لایحه ایست برای تخصیص عوائدی که از فروش سرم حاصل میشود برای توسعه مؤسسه دفع

آفات حیوانی در قانونی که سابقاً از مجلس گذشته است فراموش شده است که این قسمت ذکر شود در صورتیکه در لایحه که دولت پیشنهاد کرد بود این مطلب تصریح داشت باین جهت يك قدری اشکال تولید شده و این مؤسسه را هم آقایان تصدیق میفرمایند که از هر محلی که هست باید توسعه داشته باشد بنا بر این پیشنهاد شده این عوائد که از محل فروش سرم حاصل میشود صرف توسعه مؤسسه دفع آفات حیوانی بشود و البته تصدیق میفرمائید که این تخصیص بموقع و لازم است.

رئیس - مراجعه میشود به کمیسیون بودجه. آقای زوار زوار - بنده تصور میکنم مقرر بفرمائید آن کسانی که مجلس را از اکثریت انداخته اند معین کنند و در صورت مجلس بنویسند تا در آئیه قضاوت کنند که حال مجلس را کی بان روز انداخته.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - عرض کنم که بنده هم همین را میخواستم استدعا کنم که اشخاصیکه حاضر هستند و در جلسه حضور بهم رسانده اند اسامیشان در صورت مجلس ذکر شود که اگر يك فکر اعلائی در مقابل افکار تمام جامعه دارند در اطراف این فکر فوق العاده اعلاشات خوب برجسته شوند و اگر هم خیر برخلاف این است که جامعه بازم حکمیت و قضاوت کند. در هر صورت وضعیت حاضر خیلی رقت انگیز و شرم آور است و برای اینکه مشخص شود که مسبب حقیقی این قضیه و این واقعه چیست بنده واجب میدانم که اسامی آقایان در صورت مجلس ذکر شود لکن يك نکته دیگر هم است که آن را هم لازم میدانم تذکر بدم تا خاطر آقایان متوجه باشد برای استثناء بنده اطلاع دارم که يك عده از آقایان را در بیرون گرفته اند و نگاه داشته اند و حبسشان کرده اند....

(همه نمایندگان)

بعضی از نمایندگان - خیر آقایانطور نیست. این حرفها چه چیز است؟! - ۴ -

کازرونی - عجب!! اسبت بخود بنده در جلسه سابق این اتفاق افتاد و تا يك مدت معینی پنج شش نفر بنده را گرفتند و نگاه داشتند و خواستم عرض کنم که از این عده هم که حضور بهم رسانده اند از قبیل بنده هم تویشان هستند. لیکن در هر صورت بایستی اسامیشان ذکر شود.

عده از نمایندگان - رأی بگیرید.

رئیس - فعلاً که عده کافی نیست.

یک نفر از نمایندگان - عده هشتاد و سه نفر است يك نفر بیشتر کسر نیست.

(در این موقع يك نفر از نمایندگان وارد مجلس شد)

بعضی از نمایندگان - حالا عده کافی شد رأی بگیرید

رئیس - مذاکرات در کلیات بعمل آمده حالا باید رأی گرفت قرائت میشود...

جمعی از نمایندگان - میدانیم. قرائت کردن لازم نیست.

حاج آقا رضا رفیع - بنده با قرائتش مخالفم.

رئیس - بگذارید قرائت شود.

جهانشاهی - بلی باید قرائت شود تا بدانیم چیست (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده اول - کلیه رؤسای دوائر دولتی از انتخاب شدن بعضویت مجلس شورای ملی در حوزه مأموریت خود محروم خواهند بود و همچنین وزراء و معاونین موقع انتخابات در تمام مملکت

ماده دوم - تا انقضاء هر دوره تقنینیه نمایندگان مجلس شورای ملی نمی توانند هیچیک از خدمات دولتی را موظفاً قبول نمایند مگر اینکه سه ماه قبل از قبول خدمت از نمایندگی استعفا نموده باشند.

جمعی از نمایندگان - صحیح است.

رئیس - رأی میگیریم باین دو ماده آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

عده از نمایندگان - مبارك است انشاء الله، دو دوازدهم.

حاج آقا رضا رفیع - دو دوازدهم

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع به دو دوازدهم

مطرح است. قرائت میشود.

(این طور خوانده شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مخارج مملکتی را برای دو ماهه تیر و امرداد ۱۳۰۶ بمیزان دو دوازدهم بودجه ها و اعتبارات مصوب اسفند ۱۳۰۵ و برطبق قوانینی که شامل این قبیل پرداختها میشود برسم علی الحساب بپردازد

تبصره - وزارت مالیه مجاز است صدی سه از عوائد انحصار قند و شکر و چای و مالیات راه را برای وصول این عوائد توسط اداره گمرک در مرکز و ولایات و تقشیش سواحل و جلو گیری از قاچاق مصرف نماید و همچنین مخارج حق الثبت نیز از همین محل پرداخته خواهد شد

رئیس - آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - این عرضی را که بنده خواهم کرد متأسفانه تمام این مدت بکرات از طرف هر يك از آقایان بنوبه خود شده است. تقریباً پنج شش ماه است که از سال گذشته و متأسفانه موفق نشده ایم که از جمع و خرج مملکتی اطلاع پیدا کنیم و از طرفی البته وجداناً ما خود ما را مکلف میبینیم که باین دو دوازدهم رأی بدهیم چون میدانیم این دو دوازدهم قسمت اعظم و عمده اش بجه اشخاصی میرسد و يك اشخاصی در واقع از اول برج تا آخر برج تحمل خدماتی را میکنند برای اینکه يك پولی بگیرند، البته دولت هم مکلف است که در مقابل خدمات آنها يك اجرتی به آنها بدهد و این محل زردید نیست، ولی واقعا بنده این جا روی سخن بیشتر با آقایان اعضاء کمیسیون

بودجه است و میخواهم از آقایان استدعا کنم و تقاضا کنم که این طرزى را که در این چند ماه اتخاذ کرده اند تغییر بدهند و طرز دیگری را در نظر بگیرند که بمعینه بنده چون مدتی از سال میگذرد و ما از جمع و خرج مملکتی هیچ اطلاعی نداریم بگذردی از آن نظر دقیقی که دارند بکاهند (البته ما همه آنها اعتماد داریم و آنها هم منتخین ما هستند) و بودجه را تا آنجا که هست به جریان مجلس بیندازند و الا اگر غیر از این باشد با نهایت اعتمادی که همه ما به اعضاء محترم کمیسیون بودجه داریم واقعا مصالح و منافع اولیه موکلین ما بکلی محو میشود و از طرفی هم ما خودمان را مکلف میدانیم که از نقطه نظر وجدانی به این دوازدهم را رأی بدهیم ولی از یکطرف اصلاحاتی که آقایان نمایندگان در نظر دارند با این طریق درست نمیشود. خودمان اخیراً يك ابتلائی پیدا کردیم که آقای رئیس الوزراء هم مسبقاً قسمتی از نمایندگان آذربایجان خدمتشان رسیدیم راجع به نظمیۀ آنجا و ضرورتی که دارد، يك مبلغ جزئی به بودجه نظمیۀ آنجا افزودند ولی متأسفانه بواسطه اینکه بودجه نمی آید تمام این نظریات محو میشود و هیچیک از نظریات ما مورد پیدا نمیکند که اعمال بشود. بنده از این نقطه نظر است که مخالفم و نمائمی کنم از اعضاء محترم کمیسیون بودجه که در این مسئله يك فکری بکنند.

رئیس -- مخر کمیسیون بودجه که حاضر نیستند. بعضی از نمایندگان -- اعضاء کمیسیون دفاع میکنند.

رئیس -- آقای حاج آقارضا رفیع

حاج آقارضا (رفیع) -- عرض کنم که بنده بعنوان مخالفت اجازه خواستم ولی آنرا در موقع خود عرض خواهم کرد ولی در جواب آقای محمدولی میرزا عرض می کنم که خیلی بنده از ایشان در مقابل این حسن نظری که به کمیسیون بودجه و اعضاء کمیسیون دارند تشکر می کنم ولی اگر گاهی تشریف می آورند

در کمیسیون و نظریاتی که داشتند می فرمودند و دلایل این کار را ما برایشان نقل میکردیم بهتر بود در موضوع معطلی بودجه که فرمودند علت آن لوائح اضافات است که به مجلس پیشنهاد شده و در جریان است و هنوز تکلیف آنها معین نشده است و هر وقت که میخواهد جزء دستور شود آقایان مخالفت می کنند. تمام معطلی ما در کمیسیون بودجه بواسطه معطلی آن لوائح است و آنها دست خود آقایان است باید آقایان برآی بدهند یا ندهند تکلیفش را معلوم کنند که برگردد به کمیسیون آن وقت البته بودجه ها خواهد آمد.

رئیس -- آقای آقا سیدبمعقوب

آقا سیدبمعقوب -- بنده مخالفتم در این جا در يك نکته بود که به آقای وزیرمالیه تذکر دادم و حالا هم میخواهم مجدداً تذکر بدهم. ما در این جا يك اصلاحاتی در بودجه کردیم یکی راجع به بودجه وزارت امور خارجه بود که کارگذاری ها در اول تیر ماه یا در آخر تیرماه باید منحل شوند و منتقل بشود به وزارت عدلیه قطعاً يك اداره کارگذاری که اداره معتبری بوده وقتی منتقل شود به وزارت عدلیه از ادارات دیگر وزارت امور خارجه هم که متصدی امور این چیزها بوده اند قهراً کم میشود مثلاً اعضائی که در پرسنل بوده و برای کارگذاری لازم بوده باید کسر شود و همچنین اداره محاسبات سابقاً نوزده نفر عضو داشت با این حال دیگر نوزده نفر محاسب لازم نداریم و بینی و بین الله آقای عظیمی هم میگفت که ما دیگر نوزده نفر محاسب لازم نداریم و همینطور بکمه از اعضای دفتری را که میگفتند بعد از آنکه کارگذارها به وزارت عدلیه منتقل شود این اندازه دیگر به این اعضاء احتیاج نداریم. حالا اگر ما بیائیم به این دو دوازدهم رأی بدهیم آقای وزیر مالیه در تحت همان اعتبار چهاردهوی که تصویب می شود به وزارت امور خارجه همان اندازه سابق خواهند داد و آخرش که بودجه تفصیلی

آمد این جا ما نمیدانیم چه بکنیم در صورتیکه این صرفه جوئی شده. حالا تذکرأ عرض می کنم که آقای وزیر مالیه متوجه باین صرفه جوئی باشند که کمیسیون بودجه کاملاً این را تحت نظر گرفته است مسئله دیگری که بنده عرض میکنم این است که آقای محمدولی میرزا صحیح فرمودند لکن جوابی را که آقای قائم مقام دادند ناقص بود جواب این است که (حالا میفرمائید حمله بقوه مجریه شده است) خیر وزراء کاملاً اطاعت قوانین را نمیکند. قانونی از مجلس گذشت که قانون تشکیلات را بیاورند، وزراء آن قانون را بیاورند اگر يك قانون تشکیلاتی در کمیسیون بودجه و در مجلس بیاید همیشه ما راحتیم بعلم اینکه میدانیم وزارت مالیه چه اداره لازم دارد، چه دائره لازم دارد، چه شعبه را لازم دارد، و بودجه را ما مطابق آن مینویسیم و دیگر هر ساله گرفتار این همه اضافات نیستیم همان چیزی که در سال گذشته پیشنهاد شده است وزیر پیشنهاد می کند و همان مقدار را ما تصویب می کنیم. بنده عرض می کنم که نا قانون تشکیلات نیامده است دست اعضاء کمیسیون بودجه بسته است. روز گذشته آمدیم بودجه وزارت معارف را تحت نظر گرفتیم آقای بیات پیشنهادی کردند که حالا که وزراء قانون تشکیلات را نمی آورند ما خودمان بودجه را در روی يك پایه اساسی بنویسیم که در واقع قانون بودجه همان قانون تشکیلات باشد آنجا هم گرفتار همان اُستروکسیون و از اکثریت انداختن شدیم و دو نفر از اعضاء اداره آنجا بودند و کمیسیون را از اکثریت انداختند. بعد ناچار شدیم موضوع آن پیشنهاد را در مجلس بگوئیم. حالا رفع گرفتاری از این جا میشود و جواب فرمایش آقای محمد ولی میرزا داده میشود که آقای وزیر مالیه که تشریف دارند راجع بقانون تشکیلات يك بیاناتی بکنند که تکلیف ما چه چیز است قانون تشکیلات را بیاورند یا اینکه جزء به جزء کله به کله هر روز در بودجه ها

صحبت کنیم و گرفتار باشیم!

وزیرمالیه -- در موضوع قسمت اول فرمایشات نماینده محترم راجع به تأثیری که انتقال کارگذاری ها از وزارت امور خارجه به وزارت عدلیه در بودجه خواهد کرد. همان طوری که خودشان اشاره کردند قبلاً با بنده مذاکره کردند توضیحی را که آنجا عرض کردم این جا هم عرض خواهم کرد که بعضی از ادارات وزارت امور خارجه ممکن است از قبیل پرسنل و محاسبات این انتقال يك تأثیر کوچکی داشته باشد و شاید بشود از این راه حقوق يك بادوسه نفر را صرفه جوئی کرد ولی چنانچه خدمتشان عرض کردم اولاً مطلب به این اندازه مهم نیست که ما فعلاً در موضوع دو دوازدهم بودجه وزارت امور خارجه را از هم تجزیه و تفکیک کنیم. و ثانیاً با آن نظری که مجلس و نمایندگان محترم راجع به بودجه جزء دارند اعمال این نظر ها در بودجه جزء البته آسانتر است. بودجه وزارت امور خارجه در کمیسیون حاضر است و تحت مطالعه است و چنانچه آقایان اطلاع دارند يك قسمت مهم آن گذشته است و بعد از آنکه لایحه اضافی ۱۳۰۵ که مبنای تشکیل بودجه ۱۳۰۶ است از مجلس گذشت بودجه تفصیلی به مجلس خواهد آمد و کاری نخواهد داشت این جا اشاره راجع به قانون تشکیلات فرمودند. عقاید در این مسئله مختلف است ولی اختلاف عقاید در این مسئله بالاخره منجر به همین مطلبی می شود که تصویب فرموده اید. سابق هم عرض کردم دو فکر در این موضوع جریان دارد: یکی این است که قانون تشکیلات تدوین شده و تصویب شده از مجلس برای ادارات بگذرد يك فکر دیگر در مقابلش است و آن این است که برای ادارات و وزارتخانه ها که در حال آزمایش و امتحان هستند قانون تشکیلات قبل از آنکه ادارات صورت کامل نگرفته است مفید نیست، برای اینکه در ضمن عمل همیشه دچار يك اشکالی میشود و اشخاصی که این عقیده را دارند معتقدند که قانون بودجه همان

قانون تشکیلات است و تصویب بودجه بکساله و زارنخانه ها تصویب تشکیلات است منتهی برای یکسال و سال دیگر تجدید نظر میکنند اگر اضافی لازم باشد می دهند. در هر حال این قضیه تحت مطالعه است و خود نمایندگان محترم که در کمیسیون بودجه هستند این مشکلات را شاید بهتر و بیشتر مسبوق باشند که از راه تصویب بودجه بجزء اصل منظور بعمل خواهد آمد. تأخیر بودجه ها همانطور که مذاکره شد و آقای رئیس کمیسیون بودجه و آقای آقا سید یعقوب تذکر دادند نه تنها برای این است که قانون تشکیلات از طرف دولت حاضر نشده قسمت عمده گیرش راجع باین دو لایحه اضافی است که اگر آقایان توجهی بفرمایند که این دو لایحه اضافی زودتر تکلیفش معلوم شود بنده تصور میکنم که کمیسیون زودتر بودجه هارا بمجلس تقدیم خواهد کرد بعد بسته بنظر خود مجلس است و بمروور بودجه هارا تصویب خواهد کرد

رئیس -- آقای بامداد

بامداد -- موافقم

رئیس -- آقای مهدوی

مهدوی -- بنده در این موقع خواستم يك تذکری به آقای وزیر مالیه بدهم در صورتی که طرفدار دولت هستم نمی توانم بعضی چیزها را به موقعش عرض نکنم. راجع به تشکیلاتی که آقای آقا سید یعقوب فرمودند و حضرت والا هم جواب دادند در جای خودش صحیح است ولی قانون را بنظر بنده دولت برای اینکه بهتر بتواند کار کند مراقبت کند بهتر است. فرضاً مجلس يك وقتی رأی داد يك ماهه یا دو ماهه دولت قانون تشکیلات را مرتب کند و بیاورند به مجلس البته هیئت دولت باید این کار را بکند و اگر موفق نشد باید بیاید بگوید که برای دو ماه چهار ماه یا پنج ماه دیگر می آورد. مشروطه بیست و یکساله. بیست و دو ساله ایران هنوز يك بودجه مرتب ندارد. کمیسیون بودجه

امروز در روزنامه خواندم که مجنونین دار المجانین طهران ۶۹ نفر است که هیچ سابقه ندارد و روز بروز مردم بواسطه فقر و پریشان دیوانه میشوند آقایان بر میدارند سالی ششصد هزار تومان مالیات به نان می نهند. سالی ششصد هزار تومان اضافه ارزاق را کی میدهد؟ فقرا میدهند که اکثریت دارند. بالاخره ما برای راه سازی و بنائی و این قبیل کارهای دولتی مستخدم لازم داریم که ممکن است آنها را که از ارزاق یا انحصار خارج شده اند وارد کنند و نازه دیگر مستخدمین دلخواه و توصیه بیاورند. از آنطرف ما در این سه چهار سال از بودجه وزارت مالیه چیزی کم نکردیم مشاغلی هم زیاد شده است که باز مستخدم لازم دارد و فقط چیزی که کسر باید شود زیادی رتبه ها است. مدیر کل، معاون کل بیخود خیلی داریم. بنده مخصوصاً استدعای کنم (در صورتیکه بکنفر وکیل نباید بگوید استدعای کنم) که آقای وزیر مالیه يك توجهی در بودجه وزارت مالیه بکنند. بودجه که در کمیسیون بودجه حاضر است صبح، ظهر، عصر بیابند بنشینند چهار روز پنج روز خانه باین کار بدهیم. خواستم این را وقت پیدا کنم عرض کنم. يك روزی در اطاق آقای ارباب کیخسرو بودم مذاکره بود با آقای ارباب. راجع به کارخانه قند سازی بیرون دروازه ارباب نقل میکرد و من چون او را صدیق میدانم نظریاتش را هم صحیح میدانم این است که دارم نقل میکنم. ارباب میگفت با صد و هشتاد هزار تومان این کارخانه قند سازی میتواند راه بیفتد و قند بدهد. ممکن است سیصد هزار تومان برای سیم نقله خرج کرد که از معدن ذغال سنگ بطهران و کارخانه ذغال بیاورد و در سال اول ذغال سنگ طهران را بفروشد بخرواری سه تومان. یعنی ذغال سنگی را که فلان زنکه فقیر میخرد خرداری ده تومان سه تومان بخرد. ملاحظه بفرمائید ما با چهارصد و هشتاد هزار تومان که پول بدهیم يك کارخانه قند سازی

در بیرون دروازه طهران داریم و محتاج نیستیم که از روس و فرانسه وانگلیس و بلژیک قند وارد کنیم یعنی بالاخره مثل این است که صادراتمان زیاد شده باشد يك عده هم عملیات کار میکنند. بنظر بنده وزراء نباید فقط صرف بودجه را چیز شود. باید قدری هم بقصایات بپردازند و نه بیکارها هم نگویند که این کار را مجلس کرده است.

وزیر مالیه -- بنده همیشه از تذکراتی که آقایان محترم میدهند تشکر دارم و مخصوصاً اظهارات نماینده محترم را هم تصدیق میکنم که يك اظهارات اساسی و قابل همه نوع ملاحظه و توجه است. در موضوع قانون تشکیلات این اعتراضی را که میفرمایند از نقطه نظر ظاهر امر وارد است. این اذعان را بنده اینجا میکنم بشرط اینکه آقای مهدوی نماینده محترم هم باینده موافقت بفرمایند در تصدیق علل مخففه این امر. خود بنده اینجا دو سه مرتبه از پشت این تریبون بعرض آقایان نمایندگان محترم رساندم (حتی قبل از انقضاء تاریخ مقرر در آن طرح) که عدم موفقیتی در بعضی از ادارات در تقدیم قانون تشکیلاتشان موجود شده است چون این طرح قانونی از طرف آقایان نمایندگان بود و در همان موقع که بنده سعادت مند بودم و در صف آقایان نمایندگان بودم خود بنده مخالفت کردم نظر باطلاعاتی که داشتم و تذکر دادم که از بعضی نقطه نظرها این مسئله عملی نخواهد بود و باینست بیشتر در این مسئله مطالعه کرد ولی چون طرح از طرف نمایندگان پیشنهاد شده بود و قانون شده بود بنده نخواستم که تمدید مدت با الغای آنرا دولت خواسته باشد و حالا از آقایان استدعا میکنم که يك قدری فرجه بدهند که بودجه ها بگذرد و بعد خود آقایان ببینند حقیقه محتاج است که يك قانون تشکیلاتی برای آن دو سه وزارتخانه که قانون تشکیلات ندارد نوشته شود یا نه. زیرا البته تصدیق میفرمائید که دو سه وزارتخانه است که قانون تشکیلات دارد. وزارت مالیه که خود آقا فرمودند قانون تشکیلات دارد و اگر قانون تشکیلات

آن در بعضی مواقع مراعات نمیشود و فراموش فرمایند آنهم بر حسب يك مواد و اختیارات است که خود آقایان در قانون اختیارات رئیس کل مالیه نسبت باصلاح تشکیلات داده اند و هر اصلاحی هم که در تشکیلات میشود بر طبق قانون میشود نه اینکه قانون نیست یا اینکه قانون بدون جهة رعایت نمیشود. در هر حال در این قسمت بنده نمی خواهم بحث کنم و تصدیق میکنم که برای ماها در هر کجا باشیم خواه در قسمت نمایندگی خواه در خدمات اجرائیه اول مطلب مهم این است که باید احترام قانون را محکم کنیم و در مملکت ما يك مملکتی است که نازه داخل مسائل قوانین و مشروطه شده از هر وظیفه برای ما مهمتر این است که در دماغ و افکار عامه احترام مقدس بودن قانون را تقویت کنیم

مدرس - پس چرا لباس وطنی نمیپوشید؟

وزیر مالیه - نسبت به لباس وطنی هم فرمودید قانون

لباس وطنی در تمام ادارات رعایت می شود

مدرس - خودتان را عرض میکنم

وزیر مالیه - خود بنده هم امروز یکی از متخلفین هستم و در

آن قانون هم شمارای متخلفین يك ترتیبانی را معین کرده اید که رعایت میشود و اگر بنده يك روزی تخلف کرده باشم نبایستی آقا از این موقع استفاده کنند. روزهاییکه بنده لباس وطنی میپوشم یادانان نرود که آن روز بنده را جزو اجرا کنندگان آن قانون حساب کنید و تشکر کنید.

مدرس - وزیر متخلف از قانون را نباید گوش بگرفش داد.

وزیر مالیه - راجع به بودجه های انحصار و ارزاق که اشاره فرمودند اولاً هیچ تردید در این نیست و از طرف هیچکدام از ماها گفته نشده که مجلس يك اشخاصی را بیرون کرده یا يك اشخاصی را سرکار آورده این اولاً منطقی نیست مجلس در اموریکه ذبدخل است مطالعه میکند دیگر هیچ کاری باین قسمتها ندارد و هرکاری و هر عملی

که بعد راجع بآن رشته میشود البته عمل اجرائی است و مربوط بوزراء و وزارتخانه ها است و اگر يك وقتی مجلس از نقطه نظر تقلیل بودجه يك اعتبارانی را کم کند این مربوط بهیچکس نیست و هیچکس حق هیچ نوع اعتراض و کله ندارد. مخصوصاً در قسمت انحصار بنده تأیید میکنم فرمایشات آقای مهدوی را که مجلس این جا تعدیل يك اشتباهی را کرد نه این است که از اول يك امر صحیحی بوده است. مجلس بودجه آن امر را نظر بمقتضیاتی تقلیل داده است و از اول صحیح نبوده است و مجلس صحیح کرده است. در قسمت گرافی بودجه وزارتخانهها و مخصوصاً بودجه وزارتمالیه که آقا يك تذکری دادند در این قسمت میترسم که اگر عرابضی عرض کنم باز مکرر شود و بنده در دوازدهم ها و در مواقع دیگر عرض کرده ام و اغلب هم از تکرار مطلب احتراز دارم. بعد خوب است این حرفها را تمام در بودجه تفصیلی بنیم. بنده خودم در کمیسیون بودجه مکرر عرض کرده ام که از برای تقلیل بودجه وزارت مالیه در حدود امکان خود بنده حاضریم که بودجه های تفصیلی را جزء بجزء اداره به اداره قلم به قلم با شما بحث کنم و در هر کجا که يك چیز زائدی به بینید اول کسی که با شما موافقت میکند بنده هستم به این جهت خوبست آقای مهدوی این نظر را بگذارند برای وقتی که در بودجه جزء وزارت مالیه حرف زده میشود خودشان هم یکی از اعضاء کمیسیون بودجه هستند در هر صورت از نقطه نظر اصل مطلب هیچ اختلافی مابین نیست.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده باحسن اعتمادی که به این دولت حاضر مخصوصاً به آقای وزیر محترم مالیه داشته و دارم معیناً اطمینان میدهم که رأی باین يك دوازدهم و دو دوازدهم ها نخواهم داد زیرا با وظیفه وکالتی که دارم منافی است و وظیفه وکالتی من نظارت نامه در بودجه عمومی مملکت است و

بنده می بینم که این موضوع يك دور و تسلسلی پیدا کرده و از دوره پنجم آمدن بودجه بترتیب دوازدهم شروع شد و همینطور دارد جلو میرود و یقین دارم همینطور جریان خواهد داشت تا دوره ششم خانمه پیدا خواهد کرد در صورتیکه ما بایستی در بودجه عمومی مملکت نظارت کنیم و به بینیم که این پولهایی که از ضعیف ترین مردم بعنوان مالیات گرفته می شود چه اندازه اش بخودشان بازگشت خواهد کرد و از جمله چیزهایی که مملکت امروزه بیش از پیش بآن محتاج است امنیه است که بنده در این موضوع اطلاع کلام نمی کنم و عرض می کنم که ما باید يك قسمت از عایدات خودمان را یعنی از مالیاتمان را در راه تأمین جان و مال و حیثیت مردم خرج کنیم. امروز امنیه وجود ندارد. بکنفر از نمایندگان - اینطور نیست

کازرونی - خوب بهمین اندازه من قناعت میکنم و میگویم باید دارای نظمیه شویم
جلالی - باید تکمیل شود.

کازرونی - خیلی خوب تکمیل شود ولی عرض میکنم که این يك دوازدهم که ما تصویب میکنیم این مسئله را تأمین نمی کند و بعلاوه چیز دیگری که لازم است این است که بایستی به بینیم این پولهایی که از مردم میگیرند همین طور که ما گفتیم میگیرند یا برای خودشان آن تعبیرات و آن توجیهات و آن کشمکش هایی که در تعبیرات قانون دارند منظور میدارند و پول از مردم گرفته میشود و همینطور بنده حقیقه ما بوسم که بودجه کلی مجلس شورای ملی بیاید و از مجلس بگذرد از این جهت البته آقایان هم اجازه میدهند که بنده هم بر خلاف عقیده خودم رأی نداده و ورقه سفید راجع به این دو دوازدهم ها ندادم.

رئیس - آقای نامداد

نامداد - مطالبی که در اینجا مذاکره میشود يك قسمت مهمش قابل انکار نیست چنانچه آقای وزیر مالیه

هم تصدیق کردند ولی باید دانست که جای این مذاکرات کجا است و چنانچه گفته شد جای این مذاکرات در بودجه تفصیلی است

بعضی از نمایندگان - (با همه) - جایش همین اینجا است.

نامداد - عرض میکنم این يك دوازدهم ها يك چیزی است که مکرر شما تصویب کرده اید و دفعه اول نیست و بی سابقه هم نیست چندین سال است از ابتدای دوره چهارم تا کنون هر وقت مجلس بوده است بدبختانه این يك دوازدهم ها هم بوده است حالا باید دید که چطور شده است بودجه تفصیلی بمجلس نمی آید واقعاً به بینیم کمیسیون بودجه مقصر است یعنی واقعاً جلساتش را تشکیل نداده و رسیدگی نمیکند؟ اینطور که نیست. کمیسیون جلساتش بهیچوجه تعطیل نمیشود منتها بادقتی که اعضاء کمیسیون دارند البته بکفدوری تاخیر دارد و انگهی ما تمام کارها مان را کرده ایم تمام شدن بودجه تفصیلی موکول شده است فقط به لوائح اضافی دو وزارتخانه که آمده است در اینجا و گرفتار مخالفت شده است. در لایحه اضافه فواید عامه بنده مخالف بودم باز هم مخالفم از دستور هم خارج شده است و آنوقت طرح دیگری به مجلس آمده و قریب دوسه جلسه این طرح وقت مجلس را مشغول کرده است. بعد هم تعطیل محرم پیش آمده است. این چه مربوط است به کمیسیون بودجه؟ بالاخره باید دید که این دو دوازدهم چیست. این همان دو دوازدهمی است که چند ماه است تصویب کرده اید تمامش هم خرج پرسنل نیست. يك چیزهایی است که اعتبارات دولت است و اگر نرسد کار دولت تعطیل میشود. اداره تلگراف پول میخواهد و اگر نرسد نمیتواند تلگراف کند. نقلیه بنزین میخواهد. اگر پول نداشته باشد بنزین بخرد نمیتواند پست را حرکت بدهد. يك عده اعضاء جزء هستند که دارای حقوق جزئی هستند چطور میشود بانها حقوق نداد. بکنفر

آن در بعضی مواقع مراعات نمیشود و فراموش فرمایند آنهم بر حسب يك مواد و اختیاراتی است که خود آقایان در قانون اختیارات رئیس کل مالیه نسبت باصلاح تشکیلات داده اند و هر اصلاحی هم که در تشکیلات میشود بر طبق قانون میشود نه اینکه قانون نیست با اینکه قانون بدون وجه رعایت نمیشود. در هر حال در این قسمت بنده نمی خواهم بحث کنم و تصدیق میکنم که برای ماها در هر کجا باشیم خواه در قسمت نمایندگی خواه در خدمات اجرائیه اول مطلب مهم این است که باید احترام قانون را محکم کنیم و در مملکت ما يك مملکتی است که نازه داخل مسائل قوانین و مشروطه شده از هر وظیفه برای ما مهمتر این است که در دماغ و افکار عامه احترام مقدس بودن قانون را تقویت کنیم

مدرس - پس چرا لباس وطنی نمیپوشید؟

وزیر مالیه - نسبت به لباس وطنی هم فرمودید قانون لباس وطنی در تمام ادارات رعایت می شود

مدرس - خودتان را عرض میکنم

وزیر مالیه - خود بنده هم امروز یکی از متخلفین هستم و در آن قانون هم شمار برای متخلفین يك ترتیبی را معین کرده اید که رعایت میشود و اگر بنده يك روزی تخلف کرده باشم نبایستی آقا از این موقع استفاده کنند. روزها اینکه بنده لباس وطنی میپوشم یادتان زود که آن روز بنده را جزو اجرا کنندگان آن قانون حساب کنید و تشکر کنید.

مدرس - وزیر متخلف از قانون را نباید گوش بگوش داد.

وزیر مالیه - راجع به بودجه های انحصار و ارزاق که اشاره فرمودند اولاً هیچ تردید در این نیست و از طرف هیچکدام از ماها گفته نشده که مجلس يك اشخاصی را بیرون کرده یا يك اشخاصی را سرکار آورده این اولاً منطقی نیست مجلس در اموریکه ذیدخل است مطالعه میکند دیگر هیچ کاری باین قسمتها ندارد و هرکاری و هر عملی

که بعد راجع بآن رشته میشود البته عمل اجرائی است و مربوط بوزراء و وزارتخانه ها است و اگر يك وقتی مجلس از نقطه نظر تقلیل بودجه يك اعتباراتی را کم کند این مربوط بهیچکس نیست و هیچکس حق هیچ نوع اعتراض و کله ندارد. مخصوصاً در قسمت انحصار بنده تأیید میکنم فرمایشات آقای مهدوی را که مجلس این جا تعدیل يك اشتباهی را کرده این است که از اول يك امر صحیحی بوده است. مجلس بودجه آن امر را نظر بمقتضیاتی تقلیل داده است و از اول صحیح نبوده است و مجلس صحیح کرده است. در قسمت گرافی بودجه وزارتخانهها و مخصوصاً بودجه وزارتتالیه که آقا يك تذکری دادند در این قسمت میترسم که اگر عریضی عرض کنم باز مکرر شود و بنده در دوازدهم ها و در مواقع دیگر عرض کرده ام و اغلب هم از تکرار مطلب احتراز دارم. بعد خوب است این حرفها را تمام در بودجه تفصیلی بنیم. بنده خودم در کمیسیون بودجه مکرر عرض کرده ام که از برای تقلیل بودجه وزارت مالیه در حدود امکان خود بنده حاضرم که بودجه های تفصیلی را جزء بجزء اداره به اداره قلم به قلم با شما بحث کنم و در هر کجا که يك چیز زائدی ببینید اول کسی که با شما موافقت میکند بنده هستم به این جهت خوبست آقای مهدوی این نظر را بگذارند برای وقتی که در بودجه جزء وزارت مالیه حرف زده میشود خودشان هم یکی از اعضاء کمیسیون بودجه هستند در هر صورت از نقطه نظر اصل مطلب هیچ اختلافی مابین نیست.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده باحسن اعتمادی که به این دولت حاضر مخصوصاً به آقای وزیر محترم مالیه داشته و دارم معیناً اطمینان میدهم که رأی باین يك دوازدهم و دو دوازدهم ها نخواهم داد زیرا با وظیفه و کالتی که دارم منافی است و وظیفه و کالتی من نظارت نامه در بودجه عمومی مملکت است و

بنده می بینم که این موضوع يك دور و تسلسلی پیدا کرده و از دوره پنجم آمدن بودجه بترتیب دوازدهم شروع شد و همینطور دارد جلو میرود و یقین دارم همینطور جریان خواهد داشت تا دوره ششم خاتمه پیدا خواهد کرد در صورتیکه ما بایستی در بودجه عمومی مملکت نظارت کنیم و به بینیم که این پولهایی که از ضعیف ترین مردم بعنوان مالیات گرفته می شود چه اندازه اش بخودشان بازگشت خواهد کرد و از جمله چیزهایی که مملکت امروزه بیش از پیش بآن محتاج است امنیه است که بنده در این موضوع اطاله کلام نمی کنم و عرض می کنم که ما باید يك قسمت از عایدات خودمان را یعنی از مالیاتمان را در راه تأمین جان و مال و حیثیت مردم خرج کنیم. امروز امنیه وجود ندارد. بکنفر از نمایندگان - اینطور نیست

کازرونی - خوب بهمین اندازه من قناعت میکنم و میگویم باید دارای نظمیه شویم
جلائی - باید تکمیل شود.

کازرونی - خیلی خوب تکمیل شود ولی عرض میکنم که این يك دوازدهم که ما تصویب میکنیم این مسئله را تأمین نمی کند و بعلاوه چیز دیگری که لازم است این است که بایستی به بینیم این پولهایی که از مردم میگیرند همین طور که ما گفتیم میگیرند یا برای خودشان آن تعبیرات و آن توجیهات و آن کشمکش هایی که در تعبیرات قانون دارند منظور میدارند و پول از مردم گرفته میشود و همینطور بنده حقیقتاً مأیوسم که بودجه کلی مجلس شورای ملی بیاید و از مجلس بگذرد از این جهت البته آقایان هم اجازه میدهند که بنده هم بر خلاف عقیده خودم رأی نداده و ورقه سفید راجع به این دو دوازدهم ها ندادم.

رئیس - آقای بامداد

بامداد - مطالبی که در اینجا مذاکره میشود يك قسمت مهمش قابل انکار نیست چنانچه آقای وزیر مالیه

هم تصدیق کردند ولی باید دانست که جای این مذاکرات کجا است و چنانچه گفته شد جای این مذاکرات در بودجه تفصیلی است
بعضی از نمایندگان - (با همهمه) - جایش همین اینجا است.

بامداد - عرض میکنم این يك دوازدهم ها يك چیزی است که مکرر شما تصویب کرده اید و دفعه اول نیست و بی سابقه هم نیست چندین سال است از ابتدای دوره چهارم تا کنون هر وقت مجلس بوده است بدیخخانه این يك دوازدهم ها هم بوده است حالا باید دید که چطور شده است بودجه تفصیلی بمجلس نمی آید واقعاً به بینیم کمیسیون بودجه مقصر است یعنی واقعاً جلساتش را تشکیل نداده و رسیدگی نمیکند؟ اینطور که نیست. کمیسیون جلساتش بهیچوجه تعطیل نمیشود منتها باذقی که اعضاء کمیسیون دارند البته بکفداری تأخیر دارد و انگهی ما تمام کارها مان را کرده ایم تمام شدن بودجه تفصیلی موکول شده است فقط به اواخر اضافی دو وزارتخانه که آمده است در اینجا و گرفتار مخالفت شده است.

در لایحه اضافه فواید عامه بنده مخالف بودم باز هم مخالفم از دستور هم خارج شده است و آنوقت طرح دیگری به مجلس آمده و قریب دوسه جلسه این طرح وقت مجلس را مشغول کرده است. بعد هم تعطیل محرم پیش آمده است. این چه مربوط است به کمیسیون بودجه؟ بالاخره باید دید که این دو دوازدهم چیست. این همان دو دوازدهمی است که چند ماه است تصویب کرده اید تمامش هم خرج پرسنل نیست. يك چیزهایی است که اعتبارات دولت است و اگر زسد کار دولت تعطیل میشود. اداره تلگراف پول میخواهد و اگر زسد نمیتواند تلگراف کند. نقلیه بنزین میخواهد. اگر پول نداشته باشد بنزین بخرد نمیتواند پست را حرکت بدهد. يك عده اعضاء جزء هستند که دارای حقوق جزئی هستند چطور میشود بانها حقوق داد. بکنفر

نبات سی و دو تومانی یا فراش هیجده تومانی این بد بخت ها اگر بکماه حقوقشان ناخبر شود حتی سمار خانه شان را هم گرو میگذارند. بنا بر این همین فشار است که دولت را مجبور میکند که يك دوازدهم و دو دوازدهم را بیاورد بمجلس و بهمین نظریات هم هست که مجلس هم رأی میدهد. البته خیلی خوبست که باز هم تا کید بفرمائید که کمیسیون بودجه با تعجیلی که دارد بیشتر بتواند با وزراء داخل مذاکره شود و کار را تمام کند بنا بر این این دو دوازدهم چندان مهم نیست و مخالف با جریانات کلی مملکتی هم نیست.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

حاج آقا رضا (رفیع) - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم.

رئیس - بفرمائید

حاج آقا رضا (رفیع) - بنده مذاکره را کافی میدانم برای اینکه چند فقره مراسله از اطراف رسیده است که تبعیض میکنند نسبت بپرداخت حقوق مستخدمین ولایات از خوزستان و جاهای دیگر نوشته اند که به آنها حقوق ندهند چنانچه آقایان اجازه بدهند عریضه آنها بعرض مجلس برسد و تذکر داده شود که وقتی حقوق داده میشود علی السویه بهمه جا برسد

رئیس - آقای افسر

افسر - بنده میخواستم تذکر بدهم به آقایان که میگویند موقع این حرفها حالا نیست و در موقع بودجه تفصیلی است بنده عرض میکنم چرا نیست؟ اگر در بودجه تفصیلی باید حرف زده شود البته دو دوازدهم هم جزء بودجه است و باید درش صحبت کرد. در حال مالیه ما منظم است و بنده هم ادارات مرکزی و وزارت مالیه را منظم میدانم به این جهت تذکر میدهم خود آقای وزیر مالیه هم میدانند ده تلگراف متناوب در يك موضوعی ما کرده ایم رئیس کل مالیه، ادارات مختلفه مالیه تمام امضا کرده اند معذالک بخرج نرفته است بالاخره اسباب

ضیاء - بنده تصور میکنم که مهمترین سدی برای اصلاحات مملکتی غیر از تصویب دو دوازدهم و يك دوازدهم نمیشود تصور کرد. بعلم اینکه اصلاحات مهمی که در نظر نمایندگان هست و احتیاجات محلی که در نظر است راه اصلاحش فقط در تصویب بودجه کل مملکتی است الان ماه چهارم از سال دوم نمایندگی آقایان است هنوز بودجه تفصیلی ۱۳۰۵ بمجلس نیامده است و بطور يك دوازدهم و دو دوازدهم تصویب شده است و معلوم نیست که آیا تصور از طرف آقایان وزراء یا کمیسیون بودجه است. بنده تصور میکنم تنها جایی که ممکن است معلوم شود که آیا تصور از طرف اعضا دولت است یا از طرف کمیسیون بودجه اینجا است تصویب دو دوازدهم برای چیست؟ وزیر محترم مالیه می فرمایند از نقطه نظر اینکه جریان ادارات معوق نشود و از نقطه نظر اینکه خرج ادارات لنگ نشود میبایستی دو دوازدهم را تصویب کرد ولی مجلس میگوید از نقطه نظر وظایف اساسی که نظارت در دخل و خرج دارم باید بودجه کل را آنطوری که مورد انتظار است تصویب کنیم والا با این ترتیب سال هزار و سیصد و شش هم تمام میشود و هنوز بودجه تفصیلی هزار و سیصد و پنج تصویب نشده است. آقایان هر کدام در محلهای خودشان يك احتیاجات فوری دارند میبینند تلگرافات دائماً مثل باران برای آنها می بارد بوزارتخانهها مراجعه میکنند میگویند بودجه تصویب نشده است. بوزارت داخله مراجعه میشود که راه چهارم شوسه شده و امنیه برای آنجا لازم است می گویند بودجه تصویب نشده همین طور در قسمت راه ها بوزارت فوائد عامه مراجعه می شود. راجع به راه بوشهر و شیراز که يك راه اساسی برای مملکت است و يك اتومبیل بزرگ نمیتواند حرکت کند همه اظهار علاقه مندی می کنند و میگویند در بودجه منظور شده و باید بودجه تصویب شود اساساً باید مجلس بفهمد که این بودجه آنجا است؟ در صورتیکه حالا ماه چهارم از سال ۱۳۰۶

است چرا باید هنوز بودجه ۱۳۰۵ بمجلس نیامده باشد؟ بعقیده بنده مجلس در این موقع باید تشخیص بدهد که آیا تصور از کمیسیون بودجه شده است یا از طرف دولت.

وزیر مالیه - اظهاراتی را که نماینده محترم فرمودند يك قسمتش را یا بنده درست ملتفت نشدم یا شاید بواسطه غیبت ممتدی که فرموده اند از جزئیاتش مسبق نیستند بودجه هزار و سیصد و پنج را که دولت بمجلس تقدیم کرده همان بودجه بموجب تصمیم خود مجلس مأخذ بودجه ۱۳۰۶ شده است و بهمین ملاحظه بودجه هزار و سیصد و پنجاه دیگر موجود نیست. حالا میآئیم در سر بودجه ۱۳۰۶ که میفرمایند کجا است. مطابق تصمیمی که خود مجلس اتخاذ کرده است اولاً مأخذش بودجه تفصیلی ۱۳۰۵ است که تقدیم شده و در کمیسیون بودجه است علاوه بر آن لوابیحی هست که به اسم لوابیح اضافی ۱۳۰۵ موسوم شده و سه چهارمیش در مجلس تصویب شده دو ناس مانده که لایحه اضافی وزارت خارجه و وزارت فوائد عامه است این دو لایحه اضافی هم که در مجلس تصویب شد آنوقت معطلی کمیسیون بودجه فقط نیمه و فرستادن به چاپ و توزیعش است دیگر هیچ اشکالی ندارد این را همه آقایان اطلاع دارند و مکرر هم توضیح داده شده است که بودجه تفصیلی مدتها است بمجلس آمده است و فقط معطلی سر همین دو لایحه هست که باید تصویب شود

رئیس - عده برای رأی کافی نیست. ختم جلسه

هم پیشنهاد شده است بقیه مذاکرات میبازد برای روز یکشنبه پیشنهادی هم شده است که لایحه سیم کشی جزو دستور شود. یکی هم طرح راجع بقبره فردوسی و دیگر اضافات فوائد عامه جزء دستور خواهد بود

(مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

قانون

محدودیت وزراء و معاونین و رؤسای دوائر دولتی در موقع انتخابات و نمایندگان مجلس در دوره تقنینیه

مصوب ۲۲ تیرماه ۱۳۰۶ شمسی

ماده اول - کلیه رؤسای دوائر دولتی از انتخاب شدن به عضویت مجلس شورای ملی در حوزه مأموریت خود محروم خواهند بود و همچنین وزراء و معاونین موقع انتخابات از تمام مملکت .

ماده دوم - تا انقضای هر دوره تقنینیه نمایندگان مجلس شورای ملی نمیتوانند هیچیک از خدمات دولتی را موقتاً قبول نمایند مگر اینکه سه ماه قبل از قبول خدمت از نمایندگی استعفا نموده باشند .

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه بیست دوم تیرماه یک هزار و سیصد و شش شمسی بتصویب مجلس

شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی : حسین پیرنیا